Region Stockholm

Kulturförvaltningen
Avdelningen för konst

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-11-12

Diarienummer:
KN 2019/436

Handläggare:
Torunn Skoglund/ Sofia Palmgren

Tjänsteutlåtande- konstprogram ny vårdbyggnad 61, Danderyds sjukhus

Ärendebeskrivning

Konstprogram ny vårdbyggnad 61, Danderyds sjukhus.

Beslutsunderlag

Föreliggande tjänsteutlåtande KN 2019/436
Konstprogram -ny vårdbyggnad 61, Danderyds sjukhus

Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår kulturnämnden besluta:

1. Att godkänna konstprogrammet för ny vårdbyggnad 61, Danderyds sjukhus

Kulturförvaltningens förslag och motivering

Bakgrund

Avdelningen för konst vid kulturförvaltningen har upprättat ett konstprogram för investeringen för ny vårdbyggnad 61, Danderyds sjukhus.
Konstprogrammet styr arbetet med den konstnärliga gestaltningen och anger en översiktlig inriktning för konsten. Det preliminära konstanslaget för vårdbyggnad 61 uppgår till 17 800 000 kronor.

Överväganden

De konstprogram som upprättas för de byggprojekt som genererar konstanslag är viktiga styrdokument för arbetet med den konstnärliga gestaltningen.
De ekonomiska ramarna för ny vårdbyggnad 61s konstprogram överstiger förvaltningens delegation.
Konstprogrammet kommer i sin tur att vidareutvecklas och konkretiseras i en projektplan.

Bilagor: Konstprogram-ny vårdbyggnad 61, Danderyds sjukhus

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Konstprogrammet finansieras via konstanslag.
Beslutet ger inga övriga ekonomiska konsekvenser för kulturnämnden

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med regionens Miljöpolitiska program 2017-2021 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Eva Bergquist
Förvaltningschef

Elisabeth Wengström
Avdelningschef

Kulturförvaltningen
Avdelningen för konst
Projektledare Torunn Skoglund/ Sofia Palmgren

KONSTPROGRAM
2020-11-11

Diarienummer
KN 2019/436

Konstprogram

Ny vårdbyggnad- 61

Danderyds sjukhus

- Beställning inkommen 2019-05-16
- Konstanslag 17 800 000 kr

Inledning

En ny vårdbyggnad (by 61) planeras vid Danderyds sjukhus för mottagningsverksamhet och somatisk slutenvård (vårdavdelningar). Både den yttre och den inre miljön förses med konstnärlig gestaltning i enlighet med procentregeln. Locum är beställare.

Konstprogrammet är framtaget i syfte att förmedla en övergripande ambition för de konstnärliga insatserna. Programmet anger även mål, budget och tidplan.

Bakgrund

Stockholmsregionen växer snabbt samtidigt som medellivslängden hos befolkningen ökar. Region Stockholm möter detta behov genom en utbyggnad av vården i hela länet med syfte att utveckla sjukhusens nuvarande infrastruktur med moderna lokaler och adekvat utrustning.

Danderyds sjukhus är en viktig pusselbit i denna plan. Det är idag ett av landets största akutsjukhus och betjänar en halv miljon invånare. De centrala delarna är från 1960-talet och sjukhuset har sedan dess succesivt byggts ut. Den senaste stora investeringen är en ny akutvårdsbyggnad som togs i bruk 2019. Danderyds sjukhus bedöms ha goda förutsättningar att utvecklas gynnsamt på längre sikt tack vare sitt goda läge, goda kommunikationer och en stor utvecklingsbar tomt.

Den planerade vårdbyggnaden (by 61) är 13 våningar hög och kommer utöver vårdavdelningar (ortopedi, kirurgi, urologi och neurologi) också att inrymma mottagningar, stödverksamhet och högst upp en helikopterplatta. Byggnaden består av två höga flyglar i vinkel med en sammanlänkande låg vinkelbyggnad. Byggnadsvolymerna bildar tillsammans en innergård där entrén är placerad. Via en bred portik öppnar innergården upp mot naturen och rekreationsområdet ner mot vattnet. Byggnaden kommer att länkas samman med den nya akutvårdsbyggnaden (by 52) och det äldre höghuset (by 20).

Den nya vårdbyggnaden möjliggör att de verksamheter som bedrivs här kan möta dagens krav på arbetsmiljö, hygien och tillgänglighet samt tillämpa moderna arbetssätt, utföra patientsäker vård samt utveckla vårdens effektivitet.

Danderyds sjukhus har några speciella arkitektoniska kännetecken. Det mest påtagliga är fasadernas lätta beklädnad av blankpolerad plåt i ett system som öppnar för stor flexibilitet. De två nya flygelbyggnaderna förhåller sig såväl i höjd som i uttryck till det ursprungliga höghuset och inordnar sig i den rätvinkliga strukturen som även den är karakteristisk för sjukhuset. Samtidigt som den nya byggnaden efterliknar de äldre så kommer den att utgöra ett modernt inslag på området. Konsten liksom arkitekturen följer med sin tid. Ny konst lägger ytterligare ett lager till den gestaltade miljön där det nya tar sin utgångspunkt i det befintliga och bygger vidare på sjukhusets identitet.

Konstnärlig gestaltning är en viktig del i utformandet av den nya byggnaden. I enlighet med Regionfullmäktiges mål att “Möten med konstnärliga uttryck berikar regionens invånare” ska konsten bidra till att skapa trygga, tillgängliga och attraktiva miljöer där konst och kultur spelar en viktig roll. Tillsammans med arkitektur och inredning ska konsten bidra till en god balans mellan den gestaltade miljön och vårduppdraget.

Syfte

Konstprojektets syfte är att förse den nya vårdbyggnaden med konst som bidrar till en väl gestaltad och omhändertagande miljö för patienter, personal och besökare. Detta görs genom beställda konstnärliga gestaltningar och väl avvägda inköp av färdiga verk. Även äldre befintliga verk kan komma att placeras tillsammans med den nya konsten.

Effektmål

Konsten ska bidra till att skapa en trygg, tillgänglig, och attraktiv vårdmiljö. Det är extra viktigt eftersom människor som vistas i vården ofta befinner sig i en utsatt situation antingen som patient eller anhörig. Med höga krav på medicinsk teknik och hygien kan vårdens lokaler lätt upplevas som kalla och sterila. Med konsten kommer ett mer mänskligt och omhändertagande tilltal som bidrar till att patienterna känner sig tryggare och lugnare vilket är värdefullt både ur ett patient- och personalperspektiv. Den bidrar också till en bättre arbetsmiljö för de anställda.

Konsten ska kännas relevant för så många som möjligt. Eftersom upplevelsen av ett konstverk är personlig och sker utifrån skilda förutsättningar måste konsten representera en mångfald av uttryck och tekniker. Den ska också ha en innehållslig- och materialmässig hållbarhet samt fungera ur ett tillgänglighetsperspektiv.

Konsten ska vara närvarande på många platser, både ute och inne. Alla verksamheter ska ha konst i sina lokaler. I utemiljön ska den bidra till att man känner sig välkommen till sjukhuset och genom sin mänskliga skala bli en kontrast till de höga omkringliggande byggnaderna. Inne i verksamheterna ska konsten anpassas till den vård som bedrivs och till de behov som finns just där. I den mer offentliga centrala hisshallen hjälper konsten till med orienteringen så att man lätt hittar rätt.

Projektmål

Inom projektets tidsplan som löper fram till och med år 2025 ska konstprojektet leverera:

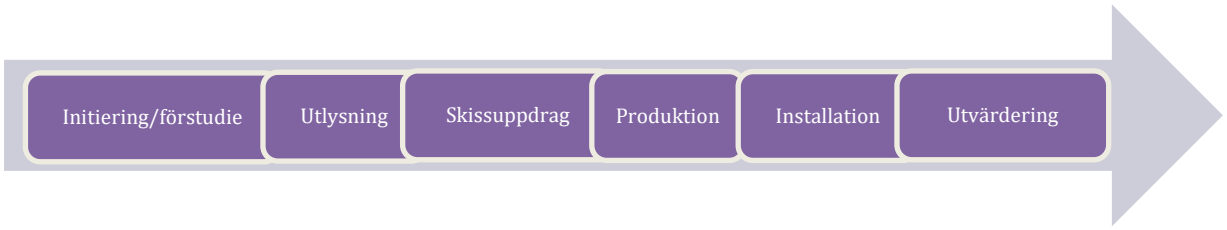
- Elva konstnärliga gestaltningar installerade i och utanför byggnaden
- Inköpta färdiga verk installerade på utvalda platser i byggnaden
- Befintliga verk tillvaratagna, renoverade, omramade och installerade i byggnaden
- Skötselanvisningar till samtliga konstnärliga gestaltningar
- Registrering av konsten i kulturförvaltningens konstdatabas
- Ett pedagogiskt material i form av en publikation, digitalt innehåll till konstapp eller liknande
- Visning/muntlig presentation av konsten vid överlämnandet

Projektets målgrupper

Konstprojektet riktar sig till alla som befinner sig i den nya vårdbyggnaden, främst patienter men också till personal och besökare.

Omfattning och avgränsningar

Konstprojektet innehåller ett gestaltningsuppdrag i utemiljö och tio invändiga gestaltningsuppdrag. I arbetet med uppdragen följer kulturförvaltningen en transparent och väldokumenterad process enligt modell nedan.

Initiering/förstudie Möten med arkitekt, Locum, verksamhet och konstrådgivare kring projektets genomförande. Projektet beskrivs i konstprogram och projektplan.

Utlysning De konstnärliga gestaltningsuppdragen formuleras och utlyses internt och externt. Inkomna intresseanmälningar gås igenom av konstrådgivare och projektledare och tilldelning av enskilda eller parallella skissuppdrag görs.

Skissuppdrag Informativt startmöte med konstnärerna. Skissperiod cirka tre månader. Avstämningsmöte mitt i skissperioden. Inlämning av skissförslag vid periodens slut. Beslut tas om vilka förslag som ska gå vidare till genomförande.

Produktion De skissuppdrag som beslutats gå vidare till genomförande går in i produktionsfas. Under produktionsfasen sker regelbundna delbesiktningar innan konsten är klar för installation.

Installation Konsten installeras och slutbesiktigas av projektledare, konstrådgivare och ansvariga från Locum. Därefter sker en överlämning till Locum med bifogade skötselanvisningar.
Färdiga konstverk köps in och installeras.

Utvärdering görs efter att konstprojektet är avslutat år 2026.

Arbetet med konsten sker i dialog med arkitekter, Locum, DSAB och eventuella representanter från vårdverksamhet. Från kulturförvaltningen involveras också en konsthandläggare med ansvar för den befintliga konsten.

Konstprojektet producerar också en trycksak och innehåll till kulturförvaltningens App (Konstguide) där konsten presenteras. Dessa pedagogiska verktyg gör konsten tillgänglig för patienter, personal och besökare.

Konsten bidrar till skapandet av en kvalitativ vårdmiljö och behöver inte svara på andra krav eller behov i byggprojektet. Det hör inte till konstens uppgifter att lösa rumsliga problem som till exempel dåliga ljudmiljöer, avsaknad av insynsskydd eller brist på belysning. Konsten ansvarar inte heller för orienterbarhet även om den bidrar till det.

Tidplan

Arbetet med konsten följer byggprojektets övergripande tidplan.
Endast när det kommer till inköp och installation av färdiga verk behöver konstprojektet ytterligare tid på sig för att slutföra uppdraget.

2020

- Genomförandebeslut för vårdbyggnad 61 tas i Regionfullmäktige
- Konstprogram för vårdbyggnad 61 beslutas
- Två konstrådgivare avropas till gestaltningsuppdrag i utemiljö och central hisshall (1-2)

2021

- Två gestaltningsuppdrag utlyses (1-2)
- Skissperiod för två gestaltningsuppdrag (1-2)
- En konstrådgivare avropas för nio uppdrag (3-11)
- Produktion av gestaltningsuppdrag (1-2) inleds
- Nio gestaltningsuppdrag utlyses (3-11)

2022

- Skissperiod för gestaltningsuppdrag 3-11
- Produktion av gestaltningsuppdrag (3-11) inleds
- Planering och inköp av färdiga verk inleds

2023

- Produktion av gestaltningsuppdrag och inköp av färdiga verk

2024

- Installation av 11 gestaltningsuppdrag och inköp av färdiga verk

2025-26

- Inköp och installation av färdiga verk avslutas

Budget

Budget för konsten är framräknad av Locum (beställare)

LF beslutad budgetram:	1 854 400 000 kr
Beslutad budgetram exkl. konstanslag 1%	1 836 039 000 kr
1% konstanslag	18 360 396 kr
Avdrag kreditiv (2,5%)	- 447 815 kr
0,8% påslag	- 145 717 kr
Operativ budgetram konst	17 766 864 kr
Avrundad operativ budgetram konst	**17 800 000 kr**

Att notera är att efter gjorda avdrag (kreditiv, påslag) blir procentsatsen för konstanslaget knappt 0,97%.

Konstanslaget omfattar kostnader för skisser, gestaltningsuppdrag, byggföljdkostnader, inköp av färdiga verk, arvode konstnärliga rådgivare, kommunikationsinsatser, oförutsedda kostnader med mera.